3MICT

Засідання сорок четверте, вечірнє (Вівторок, 22 травня 2018 року)

Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до законів України щодо вирішення деяких питань заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» перед державою-агресором та/або державою-окупантом та забезпечення їх стабільного розвитку»	3
Внесення змін до:	
Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо неврахування часу проїзду у межах України до місця проведення відпустки та назад»	25
законодавчих актів України щодо соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності та деяких інших осіб	30
Прийняття Закону «Про забезпечення охорони та захисту прав інтелектуальної власності УЄФА під час проведення фіналу Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року та фіналу жіночої Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року в Україні»	38

Рейтингове голосування щодо можливості розгляду проект	У
Закону «Про внесення змін до деяких законів	
України у зв'язку із прийняттям Закону України	
«Про особливості державної політики із забезпечення	1
державного суверенітету України на тимчасово	
окупованих територіях у Донецькій та Луганській	
областях»	45
Заява фракцій «Об'єднання «Самопоміч»	
і «Батьківщина»	47

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ СОРОК ЧЕТВЕРТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 22 травня 2018 року, 16 година 5 хвилин

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Я прошу повертатися після перерви до сесійного залу. Розпочинаємо вечірнє пленарне засідання.

Прошу зареєструватися народних депутатів, які присутні в сесійному залі, як ми це завжди робимо перед початком вечірнього засідання.

У залі зареєструвалися 354 народні депутати. Ми можемо продовжувати пленарне засідання.

Шановні колеги, дозвольте з вами порадитися з такого питання. Зараз ми переходимо до блоку питань щодо національної безпеки і оборони і маємо розглянути в другому читанні законопроект № 5512, до якого є небагато поправок. Але враховуючи, що є певні транспортні проблеми в місті, дозвольте мені розпочати зараз розгляд у першому читанні за повною процедурою законопроекту № 6697, який стоїть наступним у порядку денному, а потім повернемося до проекту № 5512. Немає заперечень, колеги? Думаю, всі з розумінням ставляться до цього. Дякую.

Отже, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до законів України щодо вирішення деяких питань заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» перед державою-агресором та/або державою-окупантом та забезпечення їх стабільного розвитку» (№ 6697).

Шановні колеги, ми будемо розглядати проект за повною процедурою, тому що бачимо, що колеги ще тільки повертаються до залу.

Запрошую до слова доповідача народного депутата України Андрія Вадатурського. Прошу вас, пане Андрію.

ВАДАТУРСЬКИЙ А.О., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 130, Миколаївська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Дуже приємно, що ми розглядаємо вже не один законопроект за повною процедурою, що дає змогу прийняти якісні закони. Насправді ми зараз будемо розглядати дуже важливе, на наш погляд, питання щодо оборонного комплексу.

Україна десятиліттями проводила торгівлю з Росією, і багато оборонних договорів було підписано на три, на п'ять років наперед, тому що була інша концепція розвитку оборони. За такими договорами навіть було проведено ряд попередніх оплат за товари. Через початок російської агресії у серпні 2014 року Президент України видав указ про рішення РНБО, яким було передбачено припинення експорту до Російської Федерації товарів військового призначення. Нагадую, що експорт з країн ЄС і Сполучених Штатів Америки також було зупинено і запроваджено санкції, які й сьогодні продовжують діяти, тому виконати договори, які були укладені до 2014 року, стало просто неможливо. Навіть якщо кошти замовника були в повному обсязі використано на виробництво продукції, поставити її сьогодні не можна, тому що діє мораторій, а з іншого боку, знайти іншого покупця на такі специфічні товари просто неможливо. Тому ми маємо убезпечити наш оборонний комплекс законодавчими змінами.

Проект № 6697 розроблено з метою попередження втручання держави-агресора в господарську діяльність українських стратегічних оборонних підприємств та недопущення примусового стягнення з них коштів та майна (зараз заборгованість на користь держави-агресора сягає понад 3,8 мільярда гривень), а також з метою забезпечення стабільної роботи оборонних підприємств та попередження скорочення робочих місць. Тільки уявіть, в одному місті Миколаєві на таких підприємствах працюють близько 15 тисяч людей, а в Україні задіяно близько 80 тисяч людей, у них також є родини. Подумайте, скільки ще підприємств пов'язують свою діяльність з «Укроборонпромом».

Проектом передбачається зупинити вже відкриті та не допускати відкриття нових виконавчих проваджень, де позивачем є підприємства держави-агресора, поширити мораторій на виплати державі-агресору в разі штучного перепису або уступки боргу на фіктивну фірму,

зареєстровану в Україні. Це для того, щоб просто унеможливити створення схем для відводу очей, як кажуть.

Комітет з питань національної безпеки і оборони на засіданні 17 травня врахував зауваження ГНЕУ та ухвалив рішення підтримати проект за основу та в цілому.

Колеги, це дуже важливий законопроект, тому що, з одного боку, ми хочемо якось порвати відносини з державою-агресором і не допомагати їй з виготовленням зброї, а з іншого боку, нам потрібно просто захистити ті підприємства, які, на жаль, стали заручниками такої ситуації. Тому нам потрібно виправити цю помилку і дати можливість працювати таким підприємствам. Уявіть собі, на сьогодні є підприємства, які не можуть навіть виплатити заробітної плати. Наприклад, на Миколаївському суднобудівному заводі заборгованість із виплати заробітної плати становить 60 мільйонів гривень, а ми бачимо, як компанії, пов'язані з країною-агресором, хочуть відібрати 3,8 мільярда гривень. Думаю, це може призвести до банкрутства деяких підприємств і звільнення людей, які працюють в інтересах України і виробляють продукцію, що повинна захищати країну. Тож давайте збережемо заробітну плату 80 тисячам людей, які пов'язані з підприємством «Укроборонпром».

Колеги, прошу повернутися до залу і прийняти цей дуже важливий законопроект № 6697 у цілому відповідно до рішення, яке ухвалив профільний комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Залишайтеся, будь ласка, на трибуні. Шановні колеги, прошу записатися на запитання до доповідача. Будь ласка, Остапе Єднак, ваше запитання.

ЄДНАК О.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане доповідачу! Оскільки ви є автором даної законодавчої ініціативи, то, мабуть, вивчали це питання глибше. Наскільки ви оцінюєте професійність дій самих підприємств і концерну «Укроборонпром» щодо юридичної складової розірвання договірних

відносин з підприємствами держави-агресора, і які перспективи? Я думаю, що держава-агресор, можливо, буде використовувати міжнародні арбітражні процеси стосовно цих договорів. Тому, звичайно, ми повинні прийняти цей законопроєкт і захистити наші підприємства саме в українському правовому полі. А що стосовно міжнародного правового поля?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дайте відповідь, будь ласка.

ВАДАТУРСЬКИЙ А.О. Думаю, що це загальна світова практика і традиції, тому що коли країна входить у фазу агресії, і ми бачимо, до речі, коли запроваджуються санкції, що розриваються контракти, які можуть посилити обороноздатність країни-ворога, то, навпаки, потрібно зробити все для того, щоб просто дати можливість не виконати контракту. Тому ми сьогодні кажемо про те, щоб заморозити контракти на час конфлікту, а потім уже розбиратися в суді щодо виконання цих контрактів або хоча б щодо зупинення нарахування пені, яку сьогодні в російських судах нараховують українським підприємствам.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання від Ігоря Мосійчука.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. У мене дуже конкретні запитання до автора законодавчої ініціативи. Я так розумію, ви глибоко в темі, тому такі запитання.

Перше. Чи виконувалися протягом останніх чотирьох років, поки триває війна, ці контракти з боку України?

Друге. Ви сказали, щойно відповідаючи на запитання, що контракти будуть заморожені і виконуватимуться тоді, коли конфлікт закінчиться. Коли він закінчиться? Війна може закінчитися виключно або перемогою, або поразкою, тому контракти мають бути розірвані. І взагалі дико те, що на четвертому році війни, коли гинуть кращі

з кращих, ми тільки сьогодні розглядаємо цей законопроект. Що заважало розглянути його у перший рік війни?

Дякую.

ВАДАТУРСЬКИЙ А.О. Ми зареєстрували цей законопроект рік тому і сьогодні його розглядаємо, але ситуацію ще можна врятувати. Це перше.

Друге. Я не знаю про випадки виконання контрактів за останні чотири роки. Мені відомо лише, що підприємства в Миколаєві зупинили постачання своєї продукції до Російської Федерації і шукали інші країни, до яких можна постачати свою продукцію.

Третє. Ми сьогодні зупиняємо процес збору грошей і пені, тобто відводимо ризик банкрутства від тих підприємств, які не можуть постачати товар і не можуть повернути кошти. Таким чином ми просто виграємо час, поки вирішиться це...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останнє запитання. Андрій Іллєнко. Будь ласка.

ІЛЛЄНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановний доповідачу, є питання стосовно запропонованої норми щодо можливості задоволення вимог заставодержателів з числа юридичних осіб держави-агресора за рахунок заставленого майна боржника. На наш погляд, доцільно чітко зазначити в законі, що вимоги заставодержателів з числа юридичних осіб держави-агресора та його підприємств не можуть бути задоволені до часу припинення окупації української території. Тільки в такому контексті ми можемо порушувати питання, бо інакше ніби ідея правильна, але фактично виконання виходить якесь трохи криве.

Нам треба чітко ставити питання, що будь-які зв'язки з державою-агресором і будь-які їхні претензії до нашої сторони неможливі доти, поки Російська Федерація окуповує частину території України, веде проти нас агресивну війну.

ГОЛОВУЮЧА. Дайте відповідь, будь ласка.

ВАДАТУРСЬКИЙ А.О. Дякую за запитання. Ми саме таким чином і робимо, тобто не даємо права стягувати заборгованість із підприємств «Укроборонпрому». На засіданні комітету ми дійшли згоди, щоб врахувати пропозиції ГНЕУ, і саме це питання нами підтримано. Думаю, про це оголосить представник комітету, де ми знайшли підтримку. Те, про що ви кажете, враховано в цьому законопроекті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу повертатися на ваше робоче місце.

Запрошую для співдоповіді секретаря Комітету з питань національної безпеки і оборони Івана Вінника. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги! Насправді, як визначив комітет, цей законопроект низки авторів не про відносини з країною-агресором, а власне, про протидію будь-яким агресивним діям країни-агресора щодо підприємств, які мають стратегічне значення для оборони України. Суть його полягає в забороні стягнення заборгованостей від суб'єктів, які належать країні-агресору, з підприємств українського сектору військово-промислового комплексу, в забороні відкриття виконавчих проваджень, у проекті визначено прямий припис закрити чинні виконавчі провадження.

Щодо предмета застави, про що говорили наші колеги, комітет так само вважає за доцільне накласти ембарго на стягнення предмета застави принаймні до моменту, поки всі наші майнові відносини не будуть врегульовані з державою-агресором, можливо, у порядку репарації і їм доведеться платити у зв'язку з анексією, а також окупацією української території.

З огляду на це комітет запропонував підтримати цей проект за основу та в цілому, але виключно з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій, які я зараз буду змушений зачитати для стенограми. Якщо ви це підтримаєте, ми його зараз проголосуємо.

Це такі пропозиції.

Перше. Розділ І проекту після абзацу першого доповнити новим абзацом другим такого змісту: «преамбулу Закону після слів «Державного концерну «Укроборонпром» доповнити словами «державних підприємств, створених Державним концерном «Укроборонпром», а також акціонерних товариств, єдиним акціонером яких є держава в особі Державного концерну «Укроборонпром».

Друге. У частині першій нової статті 2^1 слова «Установити, що у відносинах застави, де заставодержателем є» замінити словами «Установити, що у відносинах зобов'язань щодо стягнення заборгованості, де заявником є».

Окрім цього, у цій статті слова «вимоги заставодержателя можуть бути задоволені виключно за рахунок заставленого майна боржника» виключити.

Третє. У частині другій нової статті 2¹ слова «Підлягають зупиненню виконавчі провадження» замінити словами «Підлягають зупиненню вже відкриті та не допускаються до відкриття нові виконавчі провадження».

Четверте. Перше речення частини четвертої нової статті 2¹ викласти в такій редакції: «Положення частин першої-третьої цієї статті розповсюджуються в тому числі на зобов'язання, у яких не було здійснено заміни сторони (кредитора, заявника) або у яких було здійснено заміну сторони (кредитора, заявника) або уступку права вимоги, в результаті якої таке право перейшло на третіх осіб, однак першочергово такий борг виник саме щодо юридичної особи держави-агресора та/або держави-окупанта». Це важливо, тому що уступка права вимоги реалізується і таким чином можна почати процедуру виконавчого провадження.

П'ятий пункт. У розділі III проекту (зміни до статті 34 і статті 35 Закону України «Про виконавче впровадження») цифри «12» замінити цифрами «13».

Прошу підтримати проект за основу та в цілому як закон в редакції комітету з урахуванням техніко-юридичних правок та того, що я зараз зачитав для стенограми. Тут враховані питання відносин щодо застави, тобто те, про що сказав представник «Свободи».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Будь ласка, залишайтеся на трибуні.

Шановні колеги, я прошу записатися на запитання до представника профільного комітету щодо законопроекту, який ми розглядаємо.

Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Відверто кажучи, я дуже здивована появою цього законопроекту на четвертий рік війни. За цей час я мала судову справу з «Укроборонпромом» і можу сказати, що дуже велика кількість керівників цього концерну приїжджали до мене і надавали дуже серйозну інформацію про дії керівництва «Укроборонпрому», де відбуваються банкрутства, просто зупинка підприємств.

Можу вам сказати, що такий закон не має права на життя, тому що існує закон, яким передбачено, що якщо є форс-мажорні обставини (і в дужках написано слова «війна», «напад»), то ці підприємства повинні в Торгово-промисловій палаті взяти довідку про форс-мажорні обставини і на цьому все закінчується. Тоді жоден європейський суд не зможе прийняти будь-яке інше рішення, бо це світова практика. А прийняття...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Ще 1 хвилину передає народний депутат Євтушок. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. А якщо вирішувати такі справи, просто позакривавши... Верховна Рада вже прийняла таке рішення щодо банків і визначила, що банки, які підпадають під управління Національного банку, не можуть втручатися у виконавче провадження. Що ми зараз маємо? Жодне підприємство, жодна фізична особа не можуть захистити свої права щодо бездіяльності Національного банку або щодо його злочинної діяльності і Фонду гарантування вкладів. Така сама ситуація з «Укроборонпромом». Я вважаю, що треба провести серйозний публічний аудит або Верховна Рада має дати доручення Рахунковій палаті, а краще запросити незалежних аудиторів і провести аудит роботи «Укроборонпрому» з 2015 року. Бо в час війни, коли ми надаємо таке серйозне фінансування, якого «Укроборонпром» не бачив за все життя, вносити такий законопроект є злочином.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Відповідайте, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Треба, напевно, зазначити, що Закон України «Про деякі питання заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» та забезпечення їх стабільного розвитку» з'явився не сьогодні. Зараз ми пропонуємо внести деякі зміни у зв'язку з тим, що Верховна Рада прийняла закон про деокупацію, за яким Російську Федерацію на високій парламентській трибуні було визнано країною-агресором. Цей закон набрав чинності, і весь світ розуміє, що Росія здійснила збройний напад, збройну агресію проти України. Тому в цьому розумінні в нас є відповідь.

Щодо порівняння цих правовідносин з правовідносинами, про які ви згадували в контексті діяльності Фонду гарантування вкладів, хочу сказати, що запропонований законопроект нічого спільного з діяльністю ані цього фонду, ані Національного банку як головного фінансового регулятора України не має. Мова йде виключно про те, щоб максимально заборонити з оборонних стратегічних державних підприємств країні-агресору стягувати будь-які заборгованості, застави, тому що Росія буде нам винна набагато більше. Я прошу це підтримати.

А аудит діяльності ми будемо проводити спільно з вами, і про це зараз проводиться багато дискусій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

У нас часу вже не залишилося. Переходимо до обговорення. Ще одне запитання. Народний депутат Кишкар. Прошу.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пані головуюча. Насправді я хотів би коротко поінформувати пані Кужель, у чому проблематика і чому я як один із співавторів змушений був подати цей законопроект. Тому що російські компанії звертаються до російських судів, і зазвичай посилання на форс-мажор у російському судочинстві за наявності української довідки про форс-мажор не використовується, і суди його не беруть до уваги. Сьогодні мова йде про 3,8 мільярда гривень, які ми мусимо або ж поставити у вигляді товару, або компенсувати з нарахуванням пені і відповідних штрафів російським компаніям.

Тому, будь ласка, закликаю всіх підтримати цей правильний нагальний законопроект заради збереження нашого «Укроборонпрому».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, запитання закінчилися (Шум у залі).

Слово для репліки надається народному депутату Кужель, 1 хвилина. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги, я хочу дати відповідь на непрофесійний коментар. Міжнародне законодавство передбачає, що якщо є випадок війни, то контрагент звільняється від виконання обов'язків, це форс-мажорні обставини. Тому рішення «российских судов пусть Путин складывает себе в тумбочку». Є українське законодавство і європейське законодавство, і немає чого прикривати шуримури «Укроборонпрому», яким керує Президент уже чотири роки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Переходимо до обговорення. Прошу провести запис на обговорення від фракцій.

Запрошую до слова народного депутата Вадатурського.

ВАДАТУРСЬКИЙ А.О. Прошу передати слово Івану Віннику. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Вінник. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю. Я, власне, хотів би відзначити досить неприємну ситуацію, яка зараз складається в залі. Ми бачимо, з одного боку, підтримку доцільності обговорення і, напевно, голосування за цей проект, можливо, у цілому, можливо, у першому читанні, якщо потім його швидко доопрацювати. Але з другого боку, ми не бачимо фізичної наявності депутатів, необхідної кількості для того, щоб за це проголосувати. Мабуть, певні консультації голів фракції проводяться з приводу антикорупційного суду чи якихось інших резонансних питань.

Тож, пані головуюча, я хотів би наголосити на тому, що якщо ми будемо бачити, що в залі фізично немає депутатів, а нам дуже важливо не відхилити цей проект, то, можливо, варто перенести його розгляд чи знайти якусь іншу регламентну можливість, щоб коли будуть депутати в залі, наприклад, у четвер, уже обговорений законопроект ми могли б проголосувати, тому що в нас така практика існувала.

У нас, дійсно, сьогодні існують проблеми з тим, що Україна як суб'єкт міжнародного права зобов'язана виконувати в тому числі приписи й накази російських судів. Нам потрібно створити законодавчу базу, щоб не можна було здійснити ані стягнення заборгованості за відповідними кредитами від держави-агресора, ані стягнення майна, яке знаходиться в заставі у суб'єктів, які належать державі-агресору та безпосередньо нею координуються (очевидно, з якою метою — для підриву нашої обороноздатності, фактично диверсії в оборонно-промисловому комплексі). Нам треба завадити законодавчими засобами реалізації цієї стратегії. Все це в наших руках, у нас є для цього можливості, просто депутатів фізично в залі наразі немає.

Хочу наголосити, що Комітет з питань національної безпеки і оборони підтримав прийняття цього проекту за основу та в цілому, а він нечасто ухвалює подібні рішення, тому це свідчить про наявність політичної підтримки з боку представників різних фракцій щодо правовідносин, які пропонується врегулювати таким законом.

У зв'язку з цим прошу підтримати все-таки моє побоювання і, якщо не буде голосів, перенести розгляд, фінальне голосування за цей проект на якийсь інший день або час.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні депутати, ви знаєте, що ми не можемо переносити голосування, що голосування завжди має бути після завершення розгляду законопроекту. Тому ми мусимо розглядати його і приймати рішення відповідно до тої кількості депутатів, які ϵ в залі.

Запрошую до слова народного депутата Тараса Пастуха від «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). Шановні колеги народні депутати! Шановна пані головуюча! Шановні українці! Дійсно, колеги правильно порушили питання, що минули чотири роки війни, а ми й далі дискутуємо про те, що робити з країною-агресором, чи визнавати війну війною, чи називати речі своїми іменами.

Нарешті ми дійшли до того, щоб допомогти нашим підприємствам не виконувати рішень судів країни-агресора, які виникають через ті самі судові рішення, що диктуються Кремлем. Але всі ці проблеми потрібно розв'язувати правильно, щоб потім Україна, навпаки, не погіршила свого становища, враховуючи ці рішення судів. З одного боку, ми сьогодні вже маємо прецеденти, коли відбуваються ці позови. Але вони відбуваються між господарюючими суб'єктами країниагресора і господарюючими суб'єктами України. Якби на початку цієї війни був запроваджений воєнний стан, то відповідно це означало б, що настали форс-мажорні обставини, за яких з наших підприємств було б знято відповідальність за невиконання таких договорів. На жаль, цього не відбулося.

Що ми маємо на сьогодні? Спосіб розв'язання цієї проблеми, який пропонують автори законодавчої ініціативи, може призвести до того, що Російською Федерацією, вірніше, підприємствами, які позиваються до українських підприємств, тепер будуть подані позови до міжнародних арбітражів не проти українських підприємств, а проти

держави Україна, яка прийняла закон, у зв'язку з чим нібито завдано збитків господарюючим суб'єктам країни-агресора. Якщо сьогодні ці російські підприємства не можуть стягнути з наших підприємств кошти, то через міжнародні арбітражі такі кошти абсолютно реально буде стягнути з держави Україна. Тому коли ми приймаємо такі законодавчі ініціативи, потрібно враховувати подальші кроки.

Для розв'язання проблеми підприємств «Укроборонпрому» (я не знаю, наскільки реально буде це врегулювати між першим і другим читаннями) «Самопоміч» вносить таку пропозицію. На нашу думку, потрібно внести зміни до Закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», доповнивши його визначенням кінцевого бенефіціаравласника, контролера юридичної особи за принципом доктрини контролю, суть якої полягає в тому, що юридична особа має національність тієї держави, з території якої контролюється і управляється його діяльність, у тому числі за допомогою фінансування. Це потрібно для визнання російських контрагентів за договорами особами, які перебувають під контролем ворога. Саме таким чином Велика Британія уникла відповідальності за порушення торгових угод у часи Першої світової війни. Таку ж практику застосовували під час війн і пізніше.

Ми також пропонуємо внести зміни до...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, щоб завершити, будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т. ...Закону «Про міжнародне приватне право» щодо заборони виконання Україною рішень, винесених на користь осіб, що перебувають під контролем ворога, і щоб подібні ситуації не повторювалися, нарешті приступити до санкцій щодо країни-агресора і тих підприємств, які, власне, і укладали ці договори, оскільки це підприємства, як правило, військового сектору країни-агресора.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Тарасе.

Запрошую до слова Ігоря Мосійчука, який представить позицію фракції Радикальної партії з приводу цього законопроекту.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні колеги, шановні українці, у мене ε одне запитання. Уявіть собі британський парламент, який на четвертому році війни з нацистською Німеччиною розглядає подібне питання. Можете таке уявити? Я — ні. А знаєте, у чому різниця? Різниця дуже проста: Великою Британією керував Вінстон Черчилль, а в нас при владі, м'яко кажучи, бариги, які заробляють у тому числі й на війні.

Що заважало, коли в цьому залі розглядався законопроект нашого лідера Олега Ляшка про націоналізацію майна країни-агресора, включити і розглянути це питання? Нічого не заважало. Рік тому автор подав цю законодавчу ініціативу, рік вона десь лежала. Зараз її або провалять через відсутність народних депутатів у залі, або в кращому випадку приймуть у першому читанні і ще рік, тобто п'ятий рік війни, чекатимуть.

Про які взагалі зобов'язання перед підприємствами країниагресора може йти мова? Тисячі кращих з кращих синів країни загинули в результаті війни, захищаючи нашу Батьківщину, а ми розглядаємо фінансові зобов'язання перед тими, хто вбиває наших співвітчизників, вбиває героїв нашої національно-визвольної війни.

Більше того, у цьому законопроекті, який, думаю, варто було б і посилити, і доопрацювати, мова йде навіть про те, що колись, можливо, наші державні підприємства виконуватимуть ці контракти. Давайте скажемо чесно: ці контракти Україна ніколи і ні за яких обставин не виконуватиме, тому що військова співпраця з країною агресором неможлива, тому що це країна-агресор — Російська Федерація — винна Україні репарації. Я переконаний, що рано чи пізно вона їх буде платити за анексію Криму, за окупацію Донбасу, за знищення інфраструктури Донбасу, за 2 мільйони біженців (не соромимося цього сказати, бо ми сором'язливо називаємо їх переміщеними особами), за вбитих і поранених українців.

Тому об'єднуємося і голосуємо зараз хоча б за те, що не змогли зробити чотири роки тому.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова Олександру Кужель від «Батьківщини». Прошу вас, пані Олександро.

КУЖЕЛЬ О.В. Після Майдану, коли до влади прийшов нині діючий Президент Петро Порошенко, ми всі вже звикли, що на дуже важливу посаду, особливо в час війни, керівника «Укроборонпрому» він призначив людину, яка продавала «Богдани» в Херсоні. Це рівень ставлення в період війни до важливої оборонної промисловості.

Скільки разів, виступаючи в цьому залі, ми говорили про корупцію в «Укроборонпромі»?! Два роки я судилася з «Укроборонпромом», коли вони звернулися щодо захисту своєї честі і гідності, але я виграла суд. Суд не визнав, що в них є честь і гідність, тому що кожну ніч до мене приїжджали керівники підприємств «Укроборонпрому» і розповідали, що вони роблять у час війни, як банкрутять, як крадуть. Запитайте в них сьогодні, як вони примушують підвищувати ціни для того, щоб робити відкати для «Укроборонпрому».

Сьогодні прийшло нове керівництво. Ми знаємо, що вони повідкривали велику кількість кримінальних справ, і маємо надію, що буде продовження наведення порядку в «Укроборонпромі». Ми знаємо, що багато людей звільнено, і деякі партії, члени яких є авторами цього законопроекту (а ці люди увійшли до цих партій), зараз фінансуються за вкрадені гроші в час війни.

Хочу сказати, що існує міжнародна практика. У будь-якій країні, коли йде війна, є можливість невиконання договорів, і тут ніяких законів не може бути прийнято. Якщо ви сьогодні проголосуєте за цей законопроект, то визнаєте, що в нас не було чотирьох років війни, визнаєте, що держава бере на себе відповідальність за непрофесійність керівників «Укроборонпрому», і це просто принизливо.

Давайте запитаємо, чому Ахметов не подає до суду з приводу того, що розбомбили його власність — Донецький аеропорт? Чому не подають власники підприємств, які там розбомбили і не дають працювати? Яких збитків зазнають сьогодні підприємства в Донецьку і Луганську? Давайте запитаємо у наших власників у Криму, чому бізнес залишився там тільки у пана Порошенка, а у всіх інших відібрали? Запитайте у Жеваго, як він відповідає за тими боргами, які він не виконав, коли Росія забрала в нього бізнес?

Я вважаю цей законопроект просто злочинним. Фракція «Батьківщина» не дасть за нього жодного голосу.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, наскільки я розумію, всі фракції і групи взяли участь в обговоренні цього законопроекту, більше бажаючих немає.

Прошу записатися на обговорення народних депутатів, у яких зараз буде можливість доєднатися до дискусії щодо цього важливого законопроекту.

До слова запрошується Юрій Левченко. Будь ласка. З місця буде виступати.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Насправді, у мене дуже короткий виступ з приводу того, що я прошу дотримуватися Регламенту під час розгляду цього законопроекту, і в кінці, коли його буде поставлено на голосування, щоб його було прийнято сьогодні (якщо буде прийнято) виключно в першому читанні.

Цей законопроект, справді, настільки важливий і до нього ϵ багато різних питань, як технічних, так і політичних, і взагалі філософських щодо того, як він ма ϵ бути виписаний, що неприпустимо отак просто з голосу приймати його в першому читанні та в цілому.

Підтримуючи багато з того, що в ньому виписано, я вважаю, що його треба доопрацювати. Наприклад, на мою думку, у проекті необхідно жорсткіше визначити норми щодо будь-яких економічних зв'язків з країною-агресором Російською Федерацією. Тому закликаю, щоб він ставився на голосування згідно з Регламентом виключно для прийняття в першому читанні, щоб народним депутатам дали можливість належним чином фахово підготуватися до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Ігоре Мосійчук, ваш виступ вже як народного депутата України, не від фракції. Прошу.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Тут точиться дискусія абсолютно мені незрозуміла, щодо того, чи ϵ корумпованим керівництво «Укроборонпрому». Можливо, ϵ , оскільки ϵ відповідні звинувачення, але водночає це ж не привід не голосувати за припинення фінансових зобов'язань і виконання контрактів з країною агресором. Це ж не привід вчиняти дії, які далі продовжуватимуть оцей злочинний зв'язок, який трива ϵ останні чотири роки, який мав бути перерваний у перші дні війни.

Ми мусимо розірвати цю пуповину раз і назавжди. А для того щоб це відбулося, дійсно, назавжди, потрібно цей законопроект доопрацювати до другого читання, чітко виписати норми.

Як я вже говорив з цієї трибуни, ці контракти ніколи за жодних обставин не будуть виконуватися Україною, військове співробітництво між країною, яка знищила український Донбас, яка окупувала Крим, яка вбиває десятками тисяч українців, неможливий і ніколи не буде можливий.

Давайте нарешті припинимо бути політиками, а станемо державними діячами. Давайте говорити про те, що в інтересах держави і нації, а не в інтересах якихось політичних груп. Дане питання є надто принциповим, тому що мало бути вирішено чотири роки тому. Я дякую автору законопроекту, який хоча б рік тому вніс це питання, і ми зараз маємо змогу його обговорювати і найголовніше — прийняти рішення, яке захистить українську оборонну промисловість від співпраці, від глитаїв, які сидять за лінією східного фронту.

Але водночас ще раз звертаюся до колег: корупція, якщо вона має місце в «Укроборонпромі», не привід не підтримувати цього законопроєкту. Він зовсім про інше — не про покривання корупції в «Укроборонпромі», а про те, щоб назавжди позбутися зв'язків з тими, хто вбиває українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ. До трибуни запрошується народний депутат Ігор Лапін.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Слава Україні! Шановні колеги! Ви знаєте, я нещодавно мав розмову

з приводу війни і миру, тому звертаюся до колег, у тому числі до фракції «Батьківщина». За всієї поваги до всіх, хто сьогодні тут присутній, зрозумійте одну річ: ми, наше покоління, маємо закінчити цю війну.

Якщо в цьому залі є хоча б одна людина, яка хоче в спадщину дітям передати цю війну, тоді вона може не голосувати за цей законопроект, розповідати нам про корупцію в «Укроборонпромі» і говорити, що нам потрібно виконувати зобов'язання перед Російською Федерацією, можливо, навіть колись віддавати борги і таке інше.

На сьогодні я не готовий передати в спадщину своєму синові своє зобов'язання захищати державу. Я мушу виконати цей обов'язок і захистити нашу державу від Російської Федерації. Я мушу виконати разом з вами цей обов'язок і закінчити цю війну і не передавати її в спадщину.

Тому ми не повинні продовжувати виконувати замовлення, погашати заборгованості перед країною, яка прийшла в наш дім зі зброєю. Вони прийшли в державу, вони зґвалтували наших жінок, вони вигнали на вулицю наших дітей. І ще хтось хоче сказати, що я маю за це віддати їм гроші?

Шановні колеги, наш обов'язок – переможно закінчити цю війну. Ми не маємо морального права платити їм гроші. Це агресор! А якщо ми вважаємо, що в «Укроборонпромі» є корупціонери, то ми прийняли безпрецедентне антикорупційне законодавство, і я сподіваюся, що ми об'єднаємося навколо прийняття закону про антикорупційний суд. Корупціонери мають сидіти в тюрмі, а держава Україна і наші державні підприємства не повинні давати жодної копійки країні-агресору. Це стосується не лише «Укроборонпрому», а й будь-якої іншої військової структури чи заводу. Ми всі говоримо, що в нас іде війна, то давайте в час війни не будемо платити агресору.

Тут дуже багато хто топив за блокаду, топив за те, який він патріот. То давайте всі об'єднаємося навколо даного законопроекту і зробимо один маленький крок до перемоги. Давайте не будемо платити агресору, щоб він не мав можливості розвиватися за наші гроші, давайте не будемо платити Росії, тому що вона нам винна набагато більше.

Ще раз наголошую, ми не маємо морального права в спадок нашим дітям передати боргові зобов'язання і війну.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступним виступатиме Іван Мельничук. Будь ласка.

Колеги, ми сьогодні дуже конструктивно обговорюємо всі законопроекти, кожен має право використати цю трибуну так, як вважає за потрібне. Тому я дуже прошу не перебивати один одного. Дуже дякую.

Будь ласка, пане Іване.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Насправді, законопроект дуже зрозумілий, спрямований на посилення обороноздатності нашої країни. Ми можемо це зробити, прийнявши його. Тому я хочу наголосити на такому.

Ось подивіться, який сюрреалізм відбувається у залі Верховної Ради: виходять промовці на трибуну і кажуть, що не можна голосувати за цей законопроект, тому що Верховний Головнокомандувач не такий, як комусь хотілося б. І хто про це говорить?

Шановна пані, на мою думку, ви повинні свій виступ починати не так. Ви маєте казати: я нещодавно підтримувала Януковича і на всю країну просила: «Янукович, прийди, порядок наведи!», тому й досі не можу любити Порошенка і в будь-якому своєму виступі буду казати, що він поганий (Шум у залі).

Це моя теза для вас: «Приди и спаси!». В Ютубі можуть подивитися всі, кому не лінь, хто ще не бачив. Я закликаю всіх подивитися на того народного депутата, на ту людину, послухати, що вона говорила недавно і чому зараз кляне нашого Верховного Головнокомандувача.

Хочу звернутися і до другого діяча, який говорить про те, що в «Укроборонпромі» кругом ганьба, корупція і таке інше. Слухайте, дорогенькі, ви нещодавно під камери брали хабарі по 100 тисяч, а зараз стоїте на трибуні і розказуєте, що в «Укроборонпромі» корупція.

Я вас обох дуже прошу, перед тим як когось згадати, подивіться на себе в дзеркало і запитайте: «Це я говорю чи хто?».

Голосуємо, друзі, за законопроекти, які посилять наше військо, обороноздатність нашої держави. А цим «невмитим поросятам» ще раз нагадуємо: дивіться на себе в дзеркало.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я дуже прошу не відходити від парламентської лексики.

Колеги, в принципі обговорення закінчилося, але шановний колега пан Семенуха мріє виступити в цьому обговоренні.

Будь ласка, пане Семенуха, надаємо вам це право. На ваш виступ відводиться 3 хвилини.

Я дуже прошу і найперше Голова Верховної Ради просить повертатися до сесійного залу. За 3 хвилини ми будемо переходити до голосування.

Будь ласка, пане Семенуха.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую, пані головуюча. «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Ну, справді, це нонсенс, що вже п'ятий рік триває війна, а національний парламент розглядає питання заборгованості державного підприємства «Укроборонпром» перед державою-агресором. Ну, як ще це донести, що є норми міжнародного права, згідно з якими контрагенти можуть не виконувати своїх зобов'язань, якщо країни перебувають у стані війни. Якою ще мовою це пояснити? Я розумію логіку: є гібридна війна, яку ви придумали, є гібридний мир і є гібридні рішення. Але ж очевидно, що є норми міжнародного права, які, слава Богу, ніхто не скасовував. Тоді чому ми ними не користуємося?

Я погоджуюся з тими колегами, які виступали з трибуни і казали, що та ідея, через яку реалізовується концепт цього законопроекту, очевидно, означає: заперечувати реальність, заперечувати п'ятий рік війни між Україною і Росією.

Наступне. Цим законопроектом порушується питання взагалі ефективності та доцільності існування «Укроборонпрому» в такому вигляді. Ось я чую, як сьогодні деякі колеги ратують: давайте збережемо «Укроборонпром». Тож виникає запитання: якщо є господарчі проблеми в «Укроборонпромі», то де законодавча ініціатива уряду, профільного міністерства щодо того, як бути з цим концерном? Якщо хтось піклується про «Укроборонпром», то я звертаю вашу увагу, що згідно з даними останнього аудиту кожне друге підприємство, яке входить до його складу, є неефективним.

Запрошую вас до міста Харкова відвідати, наприклад, унікальний завод імені Малишева для того, щоб усі почули відповідь, чому третина всієї виручки від експортних контрактів залишається в «Укрспецекспорті» і не доходить до реального виробника. Що відбувається з державним підприємством «Харківський завод транспортного устаткування», яке також є складовою «Укроборонпрому»? Вдумайтеся, під час війни на цьому підприємстві є заборгованість із виплати заробітної плати! То про яку ефективність «Укроборонпрому» може йти мова? Чи не очевидно, що «Укроборонпром» у тому вигляді, як зараз, має, як Карфаген, бути зруйнований?!

Необхідно провести ефективний аудит, корпоратизацію для того, щоб ми, колеги, створили такі умови, які дадуть змогу якісно й ефективно керувати підприємствами, що створюють на сьогодні воєнний комплекс.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу. Голів фракцій і секретаріат прошу запросити всіх депутатів до залу.

Зараз заключне слово від комітету скаже Іван Вінник, і переходимо до прийняття рішення. Через 3 хвилини голосуємо, запросіть усіх до залу.

Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Я почну з того, що законопроектом про національну безпеку, внесеним Президентом України, передбачається створення центрального органу виконавчої влади, який буде реалізовувати державну політику у сфері військово-промислового комплексу. Він і буде регулятором, яким сьогодні де-факто є «Укроборонпром», незважаючи на те, що він є повноцінним господарюючим суб'єктом. Цю колізію в законодавстві буде припинено після того, як ми приймемо відповідне законодавство. Мало того, у прикінцевих і перехідних положеннях буде визначено обов'язок Кабінету Міністрів створити відповідний регулятор впродовж шести місяців.

Щодо пропозицій, як нам голосувати. Враховуючи консультації, які я зараз провів з фракціями, ми пропонуємо прийняти цей проект за основу, тому що за основу та в цілому, я так розумію, не буде голосів. Окрім того, пропонуємо в постанову до першого читання включити зміни, які я зачитав для стенограми, а також дозволити комітету під час доопрацювання до другого читання внести зміни до Закону «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та до Закону «Про міжнародне приватне право». Думаю, до другого читання ми зможемо підготувати збалансований проект закону, прийняття якого, з одного боку, вирішить питання заборони мораторію на будь-які стягнення з боку підприємств, які належать країні-агресору Російській Федерації, а з іншого боку, збалансує ці правовідносини таким чином, щоб надалі Україну через виконання відповідних рішень міжнародних судів у зв'язку з певною правовою невизначеністю не зобов'язали сплатити ці борги в інший спосіб.

Тому саме в такій редакції, яку я зараз озвучив, з поправками для стенограми, з можливістю внесення змін до двох законів, про які я сказав, пропоную і прошу спікера поставити на голосування проект № 6697 для прийняття за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Колеги, я прошу покинути ложі, зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування для прийняття за основу проект Закону «Про внесення змін до законів України щодо вирішення деяких питань заборгованості підприємств оборонно-промислового комплексу — учасників Державного концерну «Укроборонпром» перед державою агресором та/або державою-окупантом та забезпечення їх стабільного розвитку» (№ 6697) з поправками, які були озвучені для стенограми представником комітету. Прошу голосувати. Я сказав, будьте уважні і слухайте: з поправками, які озвучив для стенограми представник комітету Іван Вінник. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

(3a) - 230.

Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до наступного питання з блоку щодо національної безпеки і оборони. До нього ϵ всього кілька поправок. Тому прошу не розходитися, обговорення буде дуже коротким.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо неврахування часу проїзду у межах України до місця проведення відпустки та назад» (№ 5512) в другому читанні.

Запрошую до доповіді представника Комітету з питань національної безпеки і оборони Вінника і наголошую, що до нього надійшло дуже мало поправок, тому голосування відбудеться буквально за кілька хвилин.

Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Колеги, це простий, але дуже важливий законопроект, який ми розглядаємо в другому читанні. Мова йде про внесення змін до Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Суть його полягає в тому, щоб не враховувати час, необхідний для проїзду до місця проживання, у щорічну відпустку. Таким чином військовослужбовці отримають повноцінну відпустку, передбачену законодавством, а час, необхідний для проїзду, буде враховуватися в робочий час. Таке правозастосування цих норм існувало завжди, воно існує в більшості армій світу, і ми зобов'язані це зробити для України.

Повторюю, це друге читання проекту. Надійшло дев'ять пропозицій, чотири з них враховано, дві — враховано редакційно, три відхилено.

Прошу підтримати редакцію комітету і прийняти проект у другому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, усього три поправки було відхилено, я їх називатиму.

Поправка 2 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 3. Увімкніть мікрофон Одарченка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, поправка колеги Пастуха, на жаль, нівелює зміст цього законопроекту. Суть проекту полягає в тому, щоб час, поки військовослужбовець їде з місця служби додому, не враховувався в його відпустці. Поправкою ж передбачено, що такий час не може бути більшим за одну добу. Але на жаль, транспортне сполучення в Україні зовсім не ідеальне. Військовий не може відповідати за те, що «Укрзалізниця» має часто не дуже зручний розклад, що у віддалені населені пункти автобуси їздять один раз на два дні і таке інше.

Тому пропоную поставити поправку на голосування для підтвердження і не підтримувати її, інакше ми просто дискримінуємо тих військових, які проживають на великій відстані від місця служби.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Іване.

ВІННИК І.Ю. Я просто пропоную прокоментувати автору поправки, він краще це викладе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо комітет не заперечує, пан Тарас може прокоментувати. Будь ласка.

ПАСТУХ Т.Т. Шановні колеги, дана поправка виникла з огляду на те, що цим законопроектом пропонується регулювати не лише щорічну відпустку, а й відпустки, які даються за сімейними обставинами. Термін такої відпустки становить 10 днів. Командирам, якщо частина перебуває на виконанні бойового завдання, важливо знати, коли боєць повернеться до місця розташування.

На жаль, ϵ побоювання Міністерства оборони і Генерального штабу, що може розпочатися «військовий туризм», коли військовослужбовець, отримавши відпустку, назад до своєї частини буде повертатися не протягом доби чи необхідного часу, а п'ять-сім днів, і відповідно командир не зможе визначити, чи він самовільно залишив частину і його потрібно подавати в розшук, чи все-таки боєць може

повернутися завтра-післязавтра до місця служби. Тому ми виходили з розрахунку, що в середньому достатньо доби, щоб добратися. Навіть якщо буде трохи більше доби, це питання врегульовуватиметься вже як персональне рішення командирів.

Тож прохання зараз не ставити цієї поправки для підтвердження, тому що в залі може не назбиратися голосів і це розбалансує...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, може, дослухаємося до наших колег з комітету? Це ваша вимога, так? Ви наполягаєте поставити?

Отже, колеги, ставиться на голосування для підтвердження поправка 3. Але комітет дуже просить її підтримати, колеги. Всі ϵ в залі, давайте підтримаємо комітет. Я прошу зайняти робочі місця, підготуйтеся до голосування. Будь ласка, зайдіть до залу. Ну, під час голосування за безпекові питання будьте в залі, не виходьте.

Отже, ставлю на голосування пропозицію Юрія Одарченка підтвердити поправку 3. Комітет просить, щоб ми всі разом її підтримали. Прошу проголосувати за підтвердження поправки 3. Прошу підтримати (Шум у залі).

Зупиніть голосування. Що сталося? Ну, чому ви кричите? Знімаєте поправку? Не знімає, перепрошую. Це право народного депутата.

Отже, ставлю на голосування для підтвердження і прошу всіх підтримати поправку 3. Голосуємо.

(3a) - 184.

Багато голосів, але недостатньо.

Наступна поправка 4. Не наполягає.

Поправка 8. Семенуха наполягає. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги, ідея нашої з Тарасом Пастухом поправки — вирішити питання бронювання залізничних та інших квитків для військовослужбовців.

Сьогодні в Збройних Силах України служать близько 250 тисяч осіб. Мінімум раз на рік ці люди пересуваються Україною. Ви знаєте, що в країні є величезна проблема з бронюванням квитків. Більше того, часто військовослужбовці не можуть завчасно планувати свої відпустки.

Цілком логічно було б на законодавчому рівні закріпити можливість для військовослужбовців поза чергою чи через бронь викупляти квитки. Якщо ми вже взялися врегульовувати абсолютно справедливе питання, яке виникає в українських солдатів, то давайте також дамо можливість на законодавчому рівні закріпити бронювання квитків для військовослужбовців.

Прошу підтримати нашу поправку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу прокоментувати. Це поправка 8.

ВІННИК І.Ю. Колеги, наші військовослужбовці використовують свої щорічні відпустки терміном від 30 до 45 днів не одноразово, і це абсолютно нормально. Раз на місяць чи раз на два місяці вони хочуть відвідати свої родини, приїхати, припустімо, на два тижні чи на тиждень, чи навіть на п'ять днів у зв'язку з якоюсь подією, яка не підпадає під сімейні обставини, за якими передбачені окремі категорії відпусток, і, дійсно, цей один день проїзду до місця проживання та повернення до місця дислокації, якщо порахувати і помножити на п'ять-шість відпусток на рік, може дати додаткових 10 дуже важливих днів для будь-якого українського воїна.

Тому цю поправку погоджено з Міністерством оборони, це дасть абсолютну прогнозованість і розуміння будь-якому органу військового управління, в координації з яким діє відповідний військовослужбовець.

Прошу вас ще раз підтримати в редакції комітету з урахуванням всіх поправок, які ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ВІННИК І.Ю. ...зокрема поправки 3 народного депутата Пастуха, яку комітет врахував, законопроект у другому читанні та в цілому.

Прошу спікера поставити на голосування це питання саме в редакції комітету з урахуванням поправки 3, яку наразі не підтверджено залом, або проведіть два окремі голосування. Визначайтеся, будь ласка, шановний пане спікере.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Спочатку ми проголосуємо за поправку Семенухи.

Я ще раз наголошую, що зараз ми обговорюємо поправку Семенухи, будьте уважні, представники комітету, під час обговорення.

Отже, поправку 8 Семенухи комітет відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Прошу визначатися.

((3a)) - 162.

Колеги, обговорення завершено.

Переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу і прошу подивитися по фракціях, кого немає і запросити. Якщо є необхідність, запросіть колег із кулуарів. Подивіться, передзвоніть. Це безпековий законопроект, і я прошу всіх прибути до залу.

Отже, на вимогу комітету, я запропоную повернутися до поправки 3.

Пане Тарасе, я поставлю на голосування пропозицію повернутися до поправки 3, але ви забезпечте, щоб усі члени вашої фракції були присутні.

Будь ласка, колеги, запросіть усіх до залу. Прошу підготуватися до голосування. Прошу зайняти робочі місця (Шум у залі). Представник комітету готовий сформулювати компромісну пропозицію і на неї згоден автор поправки. Я поставлю на голосування з поправкою, яку озвучили як компромісну.

Будь ласка, пане Іване, озвучте. І заходьте до залу, будь ласка.

ВІННИК І.Ю. У частині першій статті 10¹ в редакції комітету в четвертій колонці порівняльної таблиці слова «але не більше доби в один кінець» замінити словами «але не більше двох діб в один кінець».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приймається, так? Приймається. Все, приймаємо рішення, колеги.

Отже, я ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо неврахування часу проїзду у межах України до місця проведення відпустки та назад» (№ 5512) для прийняття в другому читанні та в цілому з поправкою, яку озвучив для стенограми представник комітету Іван Вінник, яка є компромісною і приймається всіма фракціями. Прошу голосувати і підтримати.

Колеги, голосуйте уважно! Кожен голос важливий! Прошу підтримати.

((3a)) - 226.

Закон прийнято.

Колеги, наступними у порядку денному стоять два проекти законів комітету Третьякова стосовно постраждалих учасників Революції Гідності. Але пан Олександр звернувся з проханням провести спочатку рейтингове голосування, щоб з'ясувати, чи є підтримка цих законопроектів. Колеги, будьте уважні, дуже вас прошу.

Колеги, заходьте до залу, зараз я проведу рейтингове голосування (*Шум у залі*).

Я зараз поясню. Хочу вам повідомити, що поки що немає остаточного рішення комітету щодо доопрацьованого проєкту Закону «Про Вищий антикорупційний суд». Зараз воно доопрацьовується в Головному юридичному управлінні Апарату Верховної Ради України, ми очікуємо на нього, і сьогодні буде засідання з представниками МВФ для узгодження останньої позиції. Тому, колеги, дочекаймося рішення комітету. Без оформлення рішення комітету я не маю права ставити на розгляд.

Колеги, будьте на місцях, не виходьте із залу.

Я ставлю на рейтингове голосування. У законопроектах ідеться про майданівців. Чому ви виходите із залу? Як так можна?

Отже, ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до законодавчих актів України щодо соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності та деяких інших осіб» (№ 8201). Прошу підтримати, колеги, щоб ми сьогодні розглянули це питання, яке спрямоване на підтримку наших хлопців. Прошу проголосувати і підтримати.

((3a)) - 199.

Починаємо розгляд, пане Олександре? Починаємо.

Отже, я прошу вас підтримати пропозицію комітету розглянути проект закону № 8201 за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати.

(3a) - 155.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову комітету Третьякова Олександра Юрійовича. Пане Олександре, хто доповідатиме?

Від комітету доповідає Максим Бурбак. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Законопроект № 8201 — це перший з двох важливих проектів законів, які наш комітет пропонує прийняти сьогодні. Вони стосуються гарантування рівного доступу до пільг та соціальних гарантій людям, які захищали Україну під час Революції Гідності та під час війни на сході. Я наголошую на важливості цих законопроектів і прошу всіх не покидати залу. Ми не можемо собі дозволити, щоб через прогалини в законодавстві захисники нашої держави були позбавлені уваги та належної допомоги. Законодавство має бути сучасним та встигати за реаліями життя. Наш обов'язок як законотворців — вчасно виконувати свою роботу.

Основна мета цього законопроекту — забезпечити постраждалим учасникам Революції Гідності реалізацію пільг, які надані їм відповідно до закону № 2203-VIII. Нагадаю, що цим законом надано статус постраждалих учасників Революції Гідності особам, які під час участі в Революції Гідності отримали тілесні ушкодження, що не призвели до інвалідності. Такі особи в пільгах прирівняні до учасників бойових дій.

Водночас пільги для учасників бойових дій, передбачені Законом «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», дублюються в інших законодавчих актах. Так, право на додаткову відпустку дублюється в Трудовому кодексі, право на забезпечення житлом — у Житловому кодексі, право на державну підтримку для здобуття освіти — у законах, що регулюють питання освіти. Тому законопроектом пропонується внести відповідні зміни до 21 закону, а також уточнити норму про те, який орган здійснює медико-соціальну експертизу дітей (ЛКК) для встановлення статусу дитини з інвалідністю внаслідок війни, внести зміни до 13 законодавчих актів щодо заміни терміна «Велика Вітчизняна війна» терміном «Друга світова війна».

Законопроект підтриманий Міністерством фінансів та Міністерством соціальної політики. ГНЕУ також рекомендує прийняти законопроект за основу. Комітет у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю рекомендує прийняти законопроект у цілому як закон.

Водночас просимо надати право секретаріату комітету спільно з Головним юридичним управлінням внести техніко-юридичні правки в частині...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

БУРБАК М.Ю. ...внесення змін до законів «Про судовий збір», «Про поховання та похоронну справу», «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» щодо надання постраждалим учасникам Революції Гідності пільг, передбачених цими законами для учасників бойових дій.

Шановні колеги, це технічний законопроект і прошу його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Німченко від «Опозиційного блоку». Увімкніть мікрофон.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Оппозиционный блок». Есть предположение, что, действительно, надо урегулировать эти вопросы, о которых говорил господин Бурбак...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Німченко, я до вас звернуся з величезним проханням, ви ж добре володієте державною мовою, якщо вам не важко, доповідайте українською.

Дякую вам за розуміння.

НІМЧЕНКО В.І. Вы о чем?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про державну мову, якщо можна.

НІМЧЕНКО В.І. Вы о чем? (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про виступ державною мовою.

НІМЧЕНКО В.І. Друзья мои, во-первых, Регламент не предусматривает ваше право лишить меня слова.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас прошу, пане Німченко, ви ж добре знаєте українську мову, звертаюся до вас з проханням без образ і не принижуючи вас.

НІМЧЕНКО В.І. Вы, по сути, лишаете возможности исполнять функции народного депутата (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я звертаюся до вас з проханням, пане Німченко. Дякую вам.

НІМЧЕНКО В.І. Добре. Я спробую виступати українською мовою.

Може, і є підстави вести мову про вдосконалення цього законодавства, але разом з тим я вважаю, що його треба врегулювати комплексно. Хочу поінформувати, що згідно з цими законами за нанесення легких тілесних ушкоджень (це синець і таке інше) передбачено 200 тисяч компенсації. Там, де є інвалідність, немає питань, але давайте подивимося з точки зору справедливості, що таке ці 200 тисяч. Я порушив це питання, бо заплачено десятки мільйонів гривень. Хто встановлює, де ці легкі тілесні ушкодження були отримані? Я хочу запитати: якщо покалічили чи вбили під час виконання службових обов'язків, то така сама система оплати застосовується десятиріччями чи як?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Тут немає про що дискутувати, просто треба прийняти цей законопроект про соціальну підтримку постраждалих під час Революції Гідності. «Народний фронт» голосуватиме «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я прошу всіх запрошувати до залу. Обговорення буде недовгим.

Іван Крулько, «Батьківщина», 2 хвилини. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Безумовно, що за соціальні гарантії учасників АТО, а також учасників Революції Гідності та особливо членів їхніх сімей цей парламент завжди голосує. Але водночає я хотів би звернути увагу, що до питання запровадження українського законодавства потрібно, дійсно, підходити системно. Я наполягав і наполягатиму на тому, щоб такі питання, як соціальні гарантії для учасників АТО і учасників Революції Гідності ми врегулювали в одному комплексному законі і не приймали такі закони кожного тижня. Ми по кілька разів повертаємося до цього питання, вносячи якісь точкові зміни.

Тому я звертаюся передусім до профільного комітету, щоб ми не спекулювали на цих питаннях, на почуттях людей, а визначилися системно, надали максимальний захист і рухалися, дійсно, у законодавчій роботі таким чином, щоб приймати системні закони, на які чекає Українська держава, а не робити видимість законодавчого процесу, як це, на жаль, дуже часто відбувається.

А щодо цього законопроекту, то «Батьківщина» буде його підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Народного фронту» Максим Бурбак, 2 хвилини. Будь ласка. Потім Олександр Третьяков, 2 хвилини.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, ще раз закликаю проголосувати за цей дуже важливий законопроект. Я наголошував під час виступу, що він технічний, ним пропонується внести деякі зміни до низки законопроектів.

А тепер хочу звернутися до тих доповідачів, які закликають профільний комітет працювати краще і розробити один законопроект, у якому буде враховано всі верстви населення, що брали участь у Революції Гідності та в АТО. Я запрошую членів цих фракцій попрацювати в Комітеті у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю, бо хочу наголосити, що нас п'ятеро працює в цьому комітеті. Фракція «Самопоміч» туди не делегувала нового члена, останній звідти був звільнений, ще одного, прикро, що так сталося, вже немає на цьому світі, ще один жодного разу не приходив на роботу. То скажіть, будь ласка, хто розроблятиме ці законопроекти? Бо тут є дуже багато охочих розказувати, що треба краще працювати. Приходьте на засідання комітету і працюйте. Ми будемо дуже раді вислухати ваші пропозиції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я хочу зазначити, що зараз буде заключний виступ і через 2 хвилини ми переходимо до голосування. Це дуже важливий і вразливий законопроект, який стосується учасників Революції Гідності.

Я прошу всіх голів фракцій максимально запросити депутатів до залу. Я знаю, що відбуваються засідання комітетів. Зверніться до членів комітетів, щоб вони повернулися до залу для прийняття рішення. Через 2 хвилини ми переходимо до прийняття рішення.

А зараз слово для виступу від «Блоку Петра Порошенка» надається Олександру Третьякову. Будь ласка, пане Олександре.

ТРЕТЬЯКОВ О.Ю., голова Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Всіх дуже

прошу не перетворювати прийняття цього законопроекту на політику. У ньому вкотре пропонується прибрати дуалізм, який ϵ в багатьох законах, і вирівняти законодавство так, як це повинно бути. Тут не йдеться про жодні нові пільги для людей, які були на Майдані. Це суто технічний законопроект.

Я дуже прошу не влаштовувати ніяких політичних баталій і просто його прийняти.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ми завершили обговорення. Вже немає бажаючих виступати? Прошу заходити до залу. Будь ласка, запросіть тих, які зараз на засіданні комітету, нехай негайно повертаються до залу. Прошу також секретаріат Верховної Ради оголосити, щоб депутати зайшли до залу.

Отже, підходить ціла група з комітету. Давайте я поставлю на рейтингове, а потім... Чи будемо повертатися? Колеги, скажіть мені реально, скільки чекати: 2 чи 3 хвилини? Давайте, якщо ми не приймемо рішення, повернемося до нього, коли прийдуть члени комітету. Будь ласка, займіть робочі місця, підготуйтеся до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до законодавчих актів України щодо соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності та деяких інших осіб» (№ 8201) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Це технічний законопроект. Прошу проголосувати і підтримати. Кожен голос має вагу. Голосуємо.

(3a) - 195.

Не всі зайшли до залу, будемо повертатися. Колеги, запросіть депутатів до залу і нікого не випускайте. Зв'яжіться ще раз з комітетом, щоб негайно всі повернутися на свої робочі місця, де й повинні бути під час розгляду законопроектів.

Прошу показати по фракціях.

«Блок Петра Порошенка» — 79, «Народний фронт» — 50, «Самопоміч» — 16, Радикальної партії — 13, «Батьківщина» — 7, «Воля народу» — 3, «Партія «Відродження» — 3.

Мені здається, що ми можемо змобілізуватися. Прошу зайти до залу. Я бачу, як депутати заходять групами. Прошу підготуватися до голосування. Це вже заходять члени комітету?

Отже, заходять члени комітету. Будь ласка, заходьте, без вас ми не можемо прийняти рішення. Займайте робочі місця. Прошу всіх взяти участь у голосуванні, ви бачите, що кожен голос має вагу. Прошу підготуватися до голосування.

Нагадую: ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до законодавчих актів України щодо соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності та деяких інших осіб» (№ 8201), тому прошу всіх проголосувати за повернення до розгляду цього проекту.

Прошу проголосувати і підтримати. Голосуйте уважно, кожен голос має вагу. Голосуємо!

(3a) - 214.

Ще не всі повернулися, не встигли. Будь ласка, запрошуйте депутатів до залу. Колеги, не виходьте із залу, я прошу членів комітету просто не випускати людей із залу, а навпаки, запрошувати.

Я прошу максимально змобілізуватися. Не виходьте, будь ласка, із залу. Навіщо ви це робите?

Отже, колеги, я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення і прошу членів комітету допомогти максимально змобілізувати зал. Прошу підготуватися до голосування. Займіть робочі місця.

Отже, готові? Колеги, закликаю до максимальної мобілізації. Кожен голос має значення.

Я ставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до законодавчих актів України щодо соціального захисту постраждалих учасників Революції Гідності та деяких інших осіб» (№ 8201). Прошу підтримати. Колеги, кожен голос має вагу! Голосуємо за повернення. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

((3a)) - 226.

Повернулися.

Тепер, колеги, кожен залишається на місці.

Я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 8201 за основу та в цілому. Кожен голос має вагу, колеги! Уважно голосуємо. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо «за».

(3a) - 226.

Закон прийнято.

Колеги, наступний законопроект надзвичайно важливий для нашої федерації. Це проект Закону «Про забезпечення охорони та захисту прав інтелектуальної власності УЄФА під час проведення фіналу Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року та фіналу жіночої Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року в Україні» ($N \ge 8335$).

Комітет нас запевняє, що весь зал, всі фракції підтримують цей законопроект.

Я прошу підтримати його розгляд за скороченою процедурою. «За» — 159.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Андрія Павелка. Будь ласка, пане Андрію.

ПАВЕЛКО А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановні колеги. Дякую, Андрію Володимировичу. Необхідність прийняття даного законопроекту зумовлена багатьма факторами. Зокрема, проблема паразитичного маркетингу завжди була під час таких футбольних подій. На жаль, як показує практика, передусім від цього страждає УЄФА, і це дуже важливо для іміджу України.

Законопроект № 8335 має за мету зробити все можливе заради того, щоб мінімізувати репутаційні та фінансові втрати УЄФА. Незважаючи на чималу кількість нормативно-правових актів, питання порушення інтелектуальної власності внаслідок паразитичного маркетингу все одно залишається неврегульованим, оскільки немає чіткого переліку дій, які вважалися б *атвисh*-маркетингом. Натомість законопроектом № 8335 пропонується закріпити повний та вичерпний перелік дій, вчинення яких без дозволу УЄФА буде порушенням їх прав.

Законопроектом також передбачається повне врегулювання питання незаконного перепродажу квитків та передбачення встановлення санкцій у разі порушення таких вимог. Зараз у нас ϵ можливість виправити недоліки та стати на шлях інтеграції кращих ϵ вропейських норм, що захищають інтелектуальну власність УЄФА.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, я запрошую до слова першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Олександра Співаковського, який ϵ співдоповідачем щодо цього важливого законопроекту.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, використовуючи футбольну термінологію, хочу сказати, що Комітет з питань науки і освіти проголосував 4:0 за позитивне рішення.

Шановні колеги, ми чудово розуміємо, що повинні захищати інтелектуальну власність, у тому числі інтелектуальну власність, яку має УЄФА, у зв'язку з тим, що багато недоброчесних суб'єктів використовують відповідну символіку, квитки тощо.

Тому, шановні колеги, комітет пропонує прийняти цей проект за основу та в цілому для того, щоб інвестор (а ми його розглядаємо в тому числі як інвестора) мав можливість захищати свої права на території України.

Прошу проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую вам за лаконічну презентацію цього законопроекту. Я прошу депутатів записатися на обговорення.

Сергій Каплін. Будь ласка. З місця виступатиме. Прошу.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Я хочу підтримати свого колегу. Ми будемо голосувати за цей законопроект.

А ще я хотів би, користуючись нагодою, привітати Арсенія Петровича Яценюка з днем народження. Сьогодні йому виповнилося 44 роки. Давайте всі його привітаємо. Колись на його бігбордах було дуже гарне гасло: «Все тільки починається». Так ось, я хотів сказати: все тільки починається, Арсенію Петровичу. Сьогодні наша команда

зареєструвала звернення до Генеральної прокуратури і Міністерства внутрішніх справ за ту неймовірну дискредитацію, яку ви вчиняли останні два роки проти Сергія Капліна. Ви теж будете свідчити про всі ті ініціативи і кроки, які нашу Партію простих людей... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧА. Пане Сергію, я прошу повернутися до обговорення законопроекту щодо Ліги Чемпіонів УЄФА і авторського права.

Тепер я запрошую до слова пані Романову, яка представить позицію «Самопомочі». Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Об'єднання «Самопоміч», звісно, підтримуватиме даний законопроект, тому що такі події, як фінал Ліги Чемпіонів, це шанс для України поліпшити свій імідж. А я хочу нагадати, що Україна наразі, за рейтингом такої авторитетної організації, як Всесвітній економічний форум, входить до десятки небезпечних країн для подорожування. Ми повинні з гідністю пройти цю велику міжнародну подію, бо бачимо, що зараз відбувається: то готельєри підвищили в сто разів ціни на послуги розміщення, то багато недобросовісних підприємців наживаються на перепродажу квитків. Це все ганьбить імідж України, який і так підривають корупція та інші погані речі.

Тому давайте об'єднаємося і зробимо цю невелику, але хорошу справу для нашої країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Іван Крулько. Будь ласка.

Шановний колего Іване Крулько, відірвіться від спілкування з не менш шановним Максимом Бурбаком і вийдіть на трибуну з позицією вашої фракції. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, цей законопроект, безумовно, треба приймати. Тим паче що на цьому тижні в Києві відбудуться два матчі: фінал жіночої Ліги Чемпіонів і фінал Ліги Чемпіонів серед чоловіків.

Питання захисту права інтелектуальної власності в Україні — це одна з основних проблем, яка виставляє Україну в непривабливому світлі.

Тому в мене ϵ пропозиція. Цей законопроект стосується використання знаків УЄФА, а в Україні відбуваються різного роду футбольні турніри під егідою УЄФА. Я пропоную не обмежувати дії такого закону строком до 1 червня, а зробити цю норму універсальною і притягати до відповідальності тих, які використовують знаки права інтелектуальної власності УЄФА, а також тих, які займаються перепродажем квитків на матчі, роблячи таким чином ажіотаж, показуючи Україну країною, де не тільки немає нормальної можливості придбати квитки в законний спосіб, а існує ще й інший спосіб придбання квитків.

Тому я вважаю, що цей законопроект треба приймати, але зробити таку норму універсальною, а не тільки до 1 червня.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, представники тільки трьох фракцій і групи виступили з цього питання. Ще ϵ бажаючі?

Будь ласка, пане Іванчук (Шум у залі).

ІВАНЧУК А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Не було виступу від «Народного фронту».

ГОЛОВУЮЧА. Я ж кажу, шановний пане Іванчук, що надаю вам слово від «Народного фронту».

ІВАНЧУК А.В. Шановна пані головуюча! Шановні присутні народні депутати! На перший погляд може здатися, що це дріб'язковий законопроект, але я спілкувався з Андрієм Васильовичем Павелком і вважаю, що це іміджева річ для нашої країни. Думаю, що кожен присутній у цьому залі депутат, незалежно від політичного забарвлення, гордий тим, що в суботу 26 травня Україна прийматиме фінал футболу, увесь світ дивитиметься на нас.

Прийняття цього законопроекту дасть змогу показати, що ми, дійсно, європейська країна, де захищаються права інтелектуальної власності, що ми рухаємося в ногу з часом, що достойні того, щоб проводити такі великі знакові події у світовому спорті, і що Україна може гідно приймати змагання такого високого рівня. Я думаю, що це перший крок щодо нашої відповіді УЄФА, але це відповідь усьому спортивному світу, усій світовій спільноті, що Україна — нормальна, цивілізована, європейська держава.

Я дуже прошу підтримати нашого колегу Павелка, який за сумісництвом ϵ президентом Федерації футболу України. Голосуймо «за».

Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я також дякую всім промовцям, які під час обговорення звернули увагу суспільства, що, дійсно, у нас будуть проходити два важливі спортивні заходи: фінал Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року та фінал жіночої Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року. Не забуваймо про це.

Колеги, всі бажаючі виступили? У нас ще ϵ фанати футболу.

Пан Рибчинський представить позицію групи «Воля народу». Будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна головуюча! Шановний український народе! Я хотів би наразі сказати не про футбол, а взагалі про ситуацію з крадіжками. Коли крадуть машину чи корову, усі розуміють, що це злочин. Коли крадуть продукти інтелектуального права, люди вважають, що вони загальновживані, то чому б не вкрасти, хоча це і є найбільш свідомим піратством, яке тільки може бути.

Однозначно треба приймати цей законопроект і не тільки для того, щоб показувати світові, що ми — цивілізована країна, а й для того, щоб надалі всі розуміли, що інтелектуальне право ε не просто правом, а обов'язком, який люди повинні виконувати.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, я так розумію, що всі бажаючі виступили щодо цього короткого законопроекту. Я прошу повертатися до сесійного залу. За хвилину відбудеться голосування (Шум у залі).

Є бажання від позафракційних долучитися до обговорення?

Пан Кривенко. Будь ласка. Цю хвилину ми використаємо для того, щоб усі повернулися до залу.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Безумовно, треба підтримувати цей законопроект, а паралельно потрібно шукати і знаходити компроміс з фанатами, щоб це ніяким чином не зачіпало їх інтереси, бо вони стали одними з перших на захист України. Ми пам'ятаємо, як багато важливого вони зробили у 2014 році для збереження українського світу в українських містах, як вони між собою мирилися, будучи непримиренними супротивниками. Треба, мабуть, їм краще роз'яснювати.

Насправді на нас чекає велике свято. Я хочу подякувати УЄФА і нашим українським переговірникам, які домоглися, щоб зняли емблеми «Газпрому» з рекламних площ. Хоча він є спонсором УЄФА, але пообіцяли, що в Україні цього не буде, бо все одно українські патріоти не дадуть бути цим символам на українській землі.

Закликаю всіх голосувати за цей законопроект.

Дякую всім, хто долучений до цього свята: Федерації футболу, Київський міський державній адміністрації, всім, хто лобіював його, і вірю, що Україна його гідно проведе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я так розумію, пан Павелко вимагає... (Шум у залі). Ми зараз будемо голосувати, не тисніть на головуючу, будь ласка.

До заключного слова запрошується пан Павелко, 1 хвилина. Будь ласка.

Прошу повернутися до залу всіх, які хочуть долучитися до голосування, і будемо приймати рішення.

ПАВЕЛКО А.В. Прошу колег підтримати запропоноване комітетом рішення про прийняття проекту за основу та в цілому, оскільки

і наші європейські партнери, і все спортивне суспільство в усьому світі будуть дивитися це чудове футбольне свято в Києві.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сподіваюся, що всі вже на своїх робочих місцях. Зараз ми будемо переходити до голосування за законопроект № 8335 про забезпечення охорони та захисту прав інтелектуальної власності УЄФА під час проведення фіналу Ліги Чемпіонів. Я бачу після обговорення в залі дуже конструктивну позицію, усі фракції і групи підтримуватимуть цей законопроект.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено.

Прошу запросити всіх колег депутатів до залу. Переходимо до прийняття рішення. Це надважливий законопроєкт для проведення чемпіонату УЄФА, тому необхідна загальна консолідована позиція залу. Будь ласка, поверніться з лож на робочі місця. Я почекаю ще 10 секунд. Будь ласка, передзвоніть тим, кого немає, щоб зайшли до залу. Готові до голосування, так? Я ж бачу, що в залі є голоси.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про забезпечення охорони та захисту прав інтелектуальної власності УЄФА під час проведення фіналу Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року та фіналу жіночої Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року в Україні» (№ 8335). Комітет пропонує прийняти за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Кожен голос має вагу. Голосуйте уважно. Прошу підтримати.

(3a) - 221.

Я почекаю 30 секунд. Запросіть депутатів до залу. Зараз повернемося до розгляду. Це авторитет нашої держави. Будь ласка, лідери фракцій, подивіться, кого немає в залі, хто в кулуарах, і запросіть до залу. Зараз ніхто не виходьте із залу. Я прошу зайняти робочі місця і взяти участь у голосуванні.

Будь ласка, покажіть по фракціях.

«Блок Петра Порошенка» — 96, «Народний фронт» — 60, «Опозиційний блок» — 5, «Самопоміч» — 16, Радикальної партії — 7, «Батьківщина» — 6, «Воля народу» — 4, «Партія «Відродження» — 8.

Отже, зараз я поставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду. Прошу всіх підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про забезпечення охорони та захисту прав інтелектуальної власності УЄФА під час проведення фіналу Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року та фіналу жіночої Ліги Чемпіонів УЄФА 2018 року в Україні» (№ 8335). Прошу проголосувати і підтримати. Колеги, кожен голос має вагу. Голосуємо.

(3a) - 230.

Повернулися.

Тепер переходимо до прийняття рішення.

Увага! Ставлю на голосування проект закону № 8335 для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

(3a) - 236.

Рішення прийнято.

Колеги, залишайтеся на місцях. Я поставлю зараз на рейтингове голосування наступне питання. Не виходьте із залу.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із прийняттям Закону України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» (№ 8293) комітету Третьякова. Якщо рейтингове голосування покаже, що можемо розпочинати розгляд цього проекту, ми перейдемо до розгляду, а якщо достатньої кількості голосів не набереться, не будемо переходити.

Прошу всіх взяти участь у рейтинговому голосуванні щодо проекту закону № 8293. Прошу проголосувати і підтримати.

(3a) - 166.

Зал не готовий розглядати дане питання, тому не будемо ризикувати, бо воно надто важливе. Пане Олександре, ми зможемо в будьякий день поставити його на розгляд і прийняти, знайдемо таку можливість і час.

Колеги, ми фактично вже не встигаємо розглянути інші питання. Є сенс ставити на голосування питання про включення до порядку денного сесії? Ми блок так і не пройшли.

Колеги, оскільки ми вже не встигаємо розглянути ще один законопроект, я вам детально доповім про перебіг переговорів щодо створення Вищого антикорупційного суду.

Отже, ми провели кілька раундів переговорів. Ви знаєте, що я запросив в Україну секретаря Венеціанської комісії, і за участю МВФ ми провели вже чотири етапи переговорів. Було узгоджено 13 з 14 рекомендацій Венеціанської комісії. Хочу віддати належне, комітет відразу ухвалив рішення і більшістю голосів підтримав усі узгоджені позиції, які, на мою думку, стосуються дуже важливих моментів. Це, зокрема, позиція щодо підслідності антикорупційного суду, щоб це відповідало НАБУ і САП, позиція щодо того, щоб місцем його розміщення визначити Київ, позиція щодо того, щоб антикорупційний суд і його члени мали захист від держави в разі тиску на них, а також дуже важлива позиція щодо зменшення вимог до суддів антикорупційного суду, щоб більша кількість міжнародників могли брати участь і кандидатуватися на посади суддів.

Загалом щодо тринадцяти позицій ми вийшли на позитивне рішення. Залишилася одна, але надзвичайно важлива позиція щодо повноважень Громадської ради міжнародних експертів. Розглядаються кілька способів, яким чином забезпечити їх вирішальне рішення, як рекомендувала Венеціанська комісія. Пропонується, що в разі якщо хтось із кандидатів не пройшов перевірки Громадської ради, він може подати апеляцію, а потім цю апеляцію буде розглянуто або на спільному засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів або зновутаки Громадською радою міжнародних експертів. Комітет, не ухваливши рішення з цього приводу, виніс його на розсуд залу.

Сьогодні ми спробуємо знайти порозуміння щодо останньої позиції. Якщо ми знайдемо порозуміння, то завтра комітет зможе подати нам узгоджену позицію. Якщо не знайдемо порозуміння, то комітет ухвалить рішення внести це питання на розсуд залу, і нам доведеться визначатися щодо кожної з тих позицій.

Вважаю, що було б надзвичайно правильно, якби ми змогли узгодити це ще перед початком розгляду законопроекту. Але якщо такого узгодження не буде, нам доведеться щодо кожної з тих позицій визначатися в залі. Тому відповідальність кожного народного депутата, відповідальність кожної фракції буде дуже висока.

Апарат уже доопрацьовує всю таблицю, це 2 тисячі поправок, майже 1925 з них потребують літературної, юридичної вичитки, це таблиці, які будуть значного обсягу. Апарат обіцяє, що на ранок таблиці буде подано до залу і буде важливо прийняти політичне рішення, як нам діяти, якщо сьогодні ми не дійдемо узгодження.

Тому я проведу консультації з головами фракцій, щоб ми змогли вийти на узгоджену позицію. Але моя особиста думка, що завтра треба починати розгляд і визначатися вже в залі. Так буде правильно.

Це я пояснюю всім народним депутатам, зважаючи на те, що швидше за все ми будемо розглядати найближчі два дні, щоб була відповідальність за те рішення, яке ми будемо приймати.

Хочу також оголосити, що до президії надійшла заява про оголошення перерви від двох фракцій — «Самопоміч» і «Батьківщина». Я звернувся до них, чи вони згодні, щоб замість перерви дозволити виступ. Вони обрали виступ замість перерви.

Слово для виступу надається Єгору Соболєву, 3 хвилини. Будь ласка, пане Єгоре.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Ми дуже цінуємо бажання знаходити в парламенті спільне рішення і голосувати за них разом. Поза сумнівом, прийняття закону про антикорупційний суд є одним із таких завдань. Однак у мене є прохання до спікера парламенту і до всіх колег: давайте припинимо дезінформувати українське суспільство про те, що представники Верховної Ради України ведуть перемовини з МВФ і з Венеціанською комісією. Правда зовсім в іншому: Україна потребує правосуддя, тому антикорупційний суд, який атакує топ-корупціонерів, є найнеобхіднішим інструментом, щоб чинити це правосуддя. Судді, які беруть хабарі, повинні опинитися в цьому антикорупційному суді на лаві підсудних разом з тими, які їх призначали.

Міжнародний валютний фонд, уряд Сполучених Штатів Америки, Європейський Союз, експерти Венеціанської комісії підтримують бажання українського народу мати правосуддя. Не треба з ними проводити ніяких перемовин, немає про що говорити. Приймаємо закон, визначаємо в ньому, що судді будуть відібрані по-чесному і що суд буде спеціалізуватися саме на справах про топ-корупцію, і виходимо з парламенту з чистою совістю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу поінформувати, що в переговорах із секретарем Венеціанської комісії і з представництвом МВФ беруть участь Голова Верховної Ради України, який має право проводити консультації, та голова профільного комітету Руслан Князевич, і про всі позиції, які ми узгоджуємо, інформуються всі фракції. Остаточна консультація буде з представниками фракцій. Як я вже сказав, щодо тієї позиції, на якій ми зійдемося, я проконсультуюся з усіма фракціями.

Хочу також сказати, що сьогодні я мав консультації з більшістю фракцій: з головою фракції «Самопоміч», з представником «Батьківщини» Сергієм Соболєвим, з представником БПП Артуром Герасимовим, з головою фракції «Народний фронт» Максимом Бурбаком. Консультації проводяться у найширшому форматі. Некоректно і неправильно знецінювати ті зусилля, яких докладає в тому числі й Голова Верховної Ради України, щоб рішення Громадської ради міжнародних експертів мало вирішальне значення. Це треба вітати і підтримувати, а не критикувати зусилля Голови Верховної Ради України і всіх фракцій, з якими ми проводимо переговори.

Я вірю і переконаний, що ми вийдемо на узгоджену позицію, бо якщо не підтримаємо жодної позиції, буде дуже просто — редакція першого читання щодо позиції про Громадську раду. А це буде найгірше, і я цього найбільше остерігаюся. Я за те, щоб ми знайшли компроміс. Це в будь-якому випадку зробить більше, аніж базова річ. Усі фракції беруть участь, я з ними проводжу консультації з приводу цих переговорів.

Отже, колеги, сьогодні був плідний, важливий день. Ми пройшли весь аграрний блок, прийняли всі законопроекти з цього блоку, і я хочу сказати, що комітет попрацював дуже фахово, готуючи законопроекти. Ми прийняли закони щодо національної безпеки і оборони і, звичайно, важливий закон для УЄФА, це спільні зусилля парламенту. Але час для роботи вичерпаний.

Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошую закритим. Завтра о 10 годині чекаю всіх у залі для продовження роботи.